

Mokum, Mekka en Betlehem.

Deze lesbrief is een onderdeel van een serie lessen over de culturele aspecten van de drie monotheïstische religies: jodendom, christendom en islam. Zie redactie op blz. 4.

Daar draait het om: De Witte Steen

Een zuiver witte steen daalde uit de hoge Hemel neer.

We zouden het hier kunnen hebben over het verhaal achter het ontstaan van de Kaa'ba in Mekka. Het heiligdom waar islamieten eens in hun leven naar toe gaan (als het kan).

De islamitische traditie leert dat, in het kubusvormige gebouw de Kaa'ba, zich een zwarte steen bevindt. Deze steen, van oorsprong wit, zou afkomstig zijn uit de hemelse gewesten. Het zwart worden van de steen wordt verklaard door het op-

nemen van de zonden van de mensen.

Het klinkt een beetje vreemd maar deze historie heeft sterke overeenkomsten met het geboorte verhaal van Christus Jesus.

De geschiedenis van de Kaa'ba kan ons het kerstverhaal doen begrijpen. Ook bij het kerstverhaal is er sprake van "iets dat uit de hemel neerdaalde".

Een *levende* steen, uit het nageslacht van de man, die islamieten Ibrahim noemen. Degene die gezien wordt als de grondlegger van de Kaa'ba te

Mekka.

Met de levende steen, geboren te Betlehem, wordt Christus Jesus bedoeld. Ook wel rots genoemd, waarop men kan vertrouwen. Wat christenen geloven staat in hun heilige geschriften als volgt beschreven:

Hij was in de wereld; de wereld was door Hem geworden. Joh 1:10

Vraag A: Noem 2 overeenkomsten tussen het kerstverhaal en het verhaal met de Kaa'ba.

In dit nummer:

Kindermoord in Bethlehem	1 en 2
Gevallen voor mensenkind.	2
Veertien eretitels voor Isa.	2
Isa el Masieh	2
Gedicht: stil hart?	3
Vredebrenger.	3
Vragen en opdrachten	4

Symbolische weergaven van het verhaal achter de Kaaba.

Symbolische weergave van de menswording, geboorte (kerstfeest) en overlijden (Goede Vrijdag).

Jeruzalem in paniek; Brute kindermoord in Betlehem

Ruim 2004 jaar geleden zagen drie oosterse mannen een ster aan de hemel. Volgens deze mannen met grote kennis van astronomie, wees de ster op de geboorte van een koning. Een joodse koning. De opvallende ster zette het

drietal in beweging. Over deze drie wijzen uit het oosten staat het volgende geschreven: 'Waar kunnen wij de pasgeboren koning van de Joden vinden? Want wij hebben zijn ster zien opgaan en zijn gekomen om

hem te aanbidden.' Toen koning Herodes hiervan hoorde, schrok hij zeer, en met hem heel Jeruzalem. Hij riep alle opperpriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen en wilde van hen weten waar de Christus geboren zou worden.

Eretitels voor Isa.

1. al- Masieh (messias)
2. ábd Allah (dienaar)
3. nabi (profeet)
4. rasoel (Gezondene)
5. roeh Allah (geest van God)
6. aaja (teken voor mensen)
7. mathal (voorbeeld)
8. sjahied (getuige)
9. rahma (genadegave)
10. wadjieh (hoog in aanzien)
11. min-al-saalihien (rechtgeschapene)
12. moebarak (gezegende)
13. kalimat Allah (woord van God)
14. min al-moeqarrabien (God's naastgestelde)

(Bron: Koran).

Puzzelvraag 7:

Wat is het arabisch woord voor Geest van God.

Vervolg, blz. 2;

Brute kindermoord in Betlehem.

Vervolgens riep Herodes de drie wijzen in stilte bij zich en vroeg hun nauwkeurig naar de tijd waarop de ster verschenen was.

Daarop zei hij hun naar Betlehem te gaan, en daar een zorgvuldig onderzoek in te stellen naar het kind. 'En,' zei hij, 'kom het me vertellen als u het kind gevonden hebt, want ik wil hem ook gaan aanbidden.'

Film:City of angels:

Engel gevallen voor mensenkind.

Een aantal jaren geleden was de film City of Angels erg populair. Het is een romantisch drama met ingrediënten zoals sterven, leven na de dood en liefde.

Het verhaal draait om de engel Seth die verliefd wordt op Maggy. Zij heeft dezelfde gevoelens voor Seth. Dat hij een engel is vindt zij eng. Maggy wijst de liefde van Seth af omdat hij geen mens is. Seth neemt een belangrijke beslissing. Vanuit de Hemel

laat hij zich naar de aarde vallen. Hij waagt de sprong en geeft al het mooie dat hij kende op. Na deze afdaling is Seth een mens van vlees en bloed. De afloop moet je zelf maar eens bekijken.

Het thema van de film sluit goed aan bij het kerstverhaal. Christenen geloven dat Christus Jezus in de Hemel verbleef voordat hij mens werd. Zijn menswording zou ook op basis van liefde zijn gebeurd. In het getuigenis van de apostel

Scene uit city of angels.

Jo-

hannes, hoofdstuk 1 staat het als volgt beschreven: *Het bestond vanaf het begin. We hebben het met eigen ogen gezien. Onze handen hebben het aangeraakt.*

Vraag B: Noem twee overeenkomsten met het kerstverhaal en het verhaal van de film City of

Koran, Sura Maryam

Isa al Masieh verwekt zonder man.

Binnen de islamitische traditie wordt Christus Jezus, Isa genoemd. Het verhaal over zijn geboorte kan je lezen in het 19e hoofdstuk van de Koran. In Surat 19 of ook wel Surat Maryam. Daar wordt de wonderlijke verwekking van Isa bij Maryam toegelicht. Net als de

Christenen geloven islamieten dat Christus Jezus verwekt is zonder de tussenkomst van een man. In vers 33 van Sura 19 wordt ook gesproken over zijn opstanding uit de dood.

Puzzelvragen 4 en 5.

4. Wat betekent *al Masieh*?

5. Hoeveel titels heeft Isa volgens de Koran?

De oosterse wijzen vonden de nieuwe koning.

neer. Ze openden hun kistjes met geschenken en boden hem goud, wierook en mirre aan.

Toen Herodes merkte dat hij door de wijzen was misleid, werd hij woedend. Hij liet in Betlehem en omgeving alle kinderen van twee jaar en jonger doden. (uit Matteus 1:1-16)

Puzzelvragen 9 en 10 :

9. Welke misdaad is in Betlehem gepleegd?
10. Wat zochten de drie wijzen uit het oosten?

Oud spreker die liever zweeg:

De geboorte van de Vrede.

De kranten en de televisie lijken de ogen van de mensheid. Het is net of deze ogen op zoek zijn. Constant volgen zij personen over de gehele wereld die betrokken zijn bij bepaalde gebeurtenissen.

Onrustige wereld

Er wordt uitgekeken naar een persoon waar veel van te verwachten valt. Een persoon die rust zal brengen in een onrustige wereld. Een persoon die goede oplossingen heeft voor mensen van vlees en bloed, die verlangen naar eenheid en vrede.

Oorlog niet meer leren.

Het zoeken naar de Vredesbrenger is niet nieuw. Vanaf het begin van de geschiedenis wordt al naar zo een mens uitgekeken. In het gebouw van de Verenigde Naties is een tegel ingemetseld met de tekst: *Zij zullen wapens omsmeden tot ploegscharen en de oorlog zal niet meer worden geleerd.*

Het is een profetie van Jesaja, die ruim 2500 jaar geleden leefde.

Puzzelvraag 2:

Wat zullen de mensen

volgens de profeet Jesaja niet meer leren?

Soorten vrede.

Er zijn meerdere soorten vrede bij de mens. Vrede van buiten en een vrede van binnen. De innerlijke vrede wordt verstoord onder andere door schuldgevoelens. Het falen in de liefde: goede dingen nalaten. Het dienen van vijand en vriend. Fouten maken.

Innerlijke vrede.

Zonder leefregels geen schuldgevoel. Zonder leefregels geen leven. Wetten veroorzaken onrust en rust tegelijk. Zij maken slaven van de mens. Wetten zullen de vrede in de mens nooit kunnen bewerken. De innerlijke vrede kan ook niet met alle wapens van de wereld worden verkregen. Daar is wat anders voor nodig.

Vraag C: hoe kan, volgens dit artikel, de innerlijke vrede niet worden verkregen

God en vergeving?

Volgens de Bijbel zou rust worden veroorzaakt door het vinden van God. Het vinden van vergeving. Augustinus, een bisschop

van ca 1700 jaar geleden, uit Tunesië, zei dit kort en krachtig:

Een ziel vindt pas rust als het rust vindt in U, o God.

Puzzelvraag 8:

Wie zei: een ziel vindt pas rust als het rust vindt in u, o God?

Vredesbrenger ben jij!

Deze redenaar legde de

~~mensen uit, dat als men~~

Christus oprecht navolgt, zij zelf ook vredesbrengers zouden worden. Door het ~~kruis te dragen. Het kruis~~ dragen is bijvoorbeeld de ander hoger achten dan zichzelf. De liefde wil het leed dragen. Geen leed toebrengen.

(Dit is de kern van het Christendom)

Acht de ander hoger.

Zo kan men leren anderen te verdragen, wat ze je ook aan doen.

Vervolg: zie blz.

4. Beantwoord het kwaad met het goede. Vergeef anderen zoals je zelf vergeving wilt ontvangen.

Puzzelvraag 6;

Welk feit uit het leven van Christus wordt met kerst

(Vervolg op pagina 6)

Eretitels voor Christus Jesus.

1. Offerlam.
2. Zoon van Abraham.
3. Licht van de wereld.
4. Leeuw van Juda.
5. Koning van de Vrede.
6. Brood van het Leven.
7. Voltooier van het Geloof.
8. Oorzaak van redding.
9. Verlosser.
10. Levend water.

Zon van gerechtigheid.
Verwachting van de volken.
Woord van het Leven.
De Levende.

(In totaal worden er in de Bijbel ca. 100 namen genoemd voor Christus Jesus)

De liefde wil het leed dragen. Geen leed toebrengen.

Gedicht: stil hart?

Handen heb je om te geven,
van je eigen overvloed.
Een hart om te vergeven,
wat een ander je misdoet.

Ogen heb je om te zoeken,
naar wat mensen ontbreekt.
Een hart te zeggen, wat een
ander moed inspreekt.

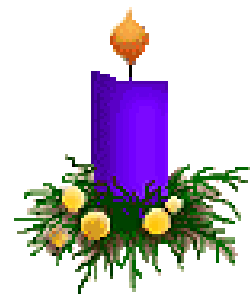
Schouders heb je om te
dragen, zorgen van alle-
man.
Een hart om te aanvaarden,
wat een ander beter kan.

Voeten heb je om te lopen,
naar iemand die eenzaam
is.
Een hart om waar te ma-
ken, dat geen mens een

eiland is.
Oren heb je om te horen,
naar de mens die vrede is.
En een hart om te geloven,
dat er toch één liefde is.

Puzzelvraag 3:

Maak de zin af: Een hart heb je om te vergeven, wat een ander je..

Puzzelvraag 1:

Wat wil de liefde dragen in plaats van toebrengen?

De kerstboom.

Het gebruik van de kerstboom stamt oorspronkelijk uit Duitsland. Het leven van de kerstboom is kort. Zijn leven nadert in rap tempo vanaf het moment dat hij gekapt wordt. Éénmaal in de huiskamer krijgt hij een opmerkelijke nieuw bestaan. Met zijn nieuwe leven als kerstboom in de huiskamer, opgetuigt met versieringen, kan je er eigenlijk niet meer omheen.

In het begin van de

19de eeuw kwam de kerstboom naar Nederland. Waarschijnlijk geïntroduceerd door Duitse immigranten. Minstens zo belangrijk voor het succes van de kerstboom was het feit dat ook het koningshuis een kerstboom neerzette. Heel veel Oranjes waren namelijk getrouwd met Duitsers.

Voor de kerstboom worden naaldbomen gebruikt. Deze blijven in de winter groen. Zo wordt de boom een

teken van hoop op betere tijden.

De vorm van de boom is als een punt die naar boven wijst. Hiermee krijgt de boom ook een diepere betekenis. Christus Jezus wordt ook wel "boom van het eeuwig leven" genoemd. Zoals de kerstboom, heeft Zijn Leven ook een opmerkelijk einde. Volgens het Christendom zowel zijn overlijden aan het hout van een boom, als de opstanding uit de dood.

De vorm van de boom is als een punt die naar boven wijst

Vragen en opdrachten.

- 1)
 - a. Welk woord hoort niet in deze rij: eik / spar / denneboom / levensboom / groen / oranje.
 - b. Waarom hoort een boom bij kerstmis denk je?
- 2)
 - a. Verbeter je antwoord bij 1a nadat je het stukje over de denneboom gelezen hebt.
 - b. Wat viel je het meeste op?
 - b. Welke redenen worden genoemd voor het gebruik van een kerstboom?

Woordzoeker.

Welke woorden hebben mogelijk een verband met elkaar?

1. Betlehem	A. Maggy.
2. Voederbak.	B. Seth.
3. Mens worden.	C. Kaa'ba
4. Hemelse afkomst.	D. Mekka.
5. Maria.	E. Witte steen.
6. Christus.	F. Zwarte steen
7. Kruisdood.	G. Vallen.

Om de antwoorden te vinden moet je de volgende artikelen lezen: de film City of angels op blz. 3. en het artikel over de witte steen op blz 1.

Verbeter je antwoorden bij de woordzoeker.

25 december.

Zonnegod versus Levenslicht.

Is Christus op 25 december geboren? Het antwoord op deze vraag is nee! Waarom vieren men kerstmis dan toch op deze datum?

25 December was al lange tijd voor onze kerstviering een feestdag. Aanhangers van een natuurreligie vierden op 25 december de geboorte van de onoverwinnelijke zonnegod Mithras. Hij was

de beschermheilige van het Romeinse rijk. Op 25 december vierden men de geboorte van de nieuwe zon die verschijnt op de dag dat de zon het laagst staat.

De zon staat voor het leven en men vierde dus het nieuwe leven. Dat vieren christenen in de geboorte van Christus Jesus ook.

Het voorstel om op

juist deze dag de geboorte van Christus te herdenken is dus minder vreemd dan in eerste instantie misschien wordt gedacht.

Tijdens de viering van het feest rondom Mithras werden er pakjes gegeven, kaarsen gebrand en bomen versierd. Veel van deze gebruiken werden in de loop van de eeuwen opgenomen in de christelijke gebruiken

Vrede op aarde?

1. Wie wil er geen vrede op aarde?

Schrijf hier één of meer methoden om vrede in de wereld te realiseren? Denk hierbij ook aan een aantal geschiedkundige figuren!

2. Wat is volgens jou de beste weg naar vrede?

3. Lees het artikel over de geboorte van de Vrede op blz 3. Wat is het verschil met "jouw weg" en die andere wegen naar de vrede?

4. Kan je voor en nadelen noemen van de diverse wegen?

Licht.

Licht, wat betekent dat voor ons? Het is fijn als het in de zomer lang licht is. Als je kijkt naar de inrichting van huizen, dan zie je dat veel mensen hun best doen om kamers gezellig te verlichten. In een discotheek is er een heel ander licht

dan in een operatiekamer.

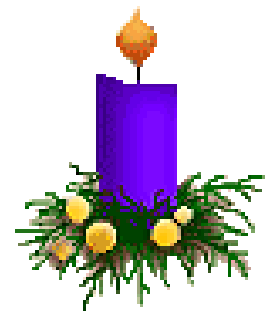
De zon geeft ons licht, maar ook warmte. Het is de onmisbare bron van leven. Het is zo vanzelfsprekend dat er licht is. Licht is ook een onderwerp dat in veel godsdiensten terug te vinden is.

Help! De letters staan door elkaar. Welke twee woorden staan hier?

ASRAK

DANALKARE

Probeer de puzzel op blz. 6 maar eens.

Kerstpuzzel; doe mee en maak kans op en verrassing!

Beantwoord de puzzelvragen 1 t/m 10 die op blz. 1 t/m 3 tussen de teksten staan. Vul de antwoorden hieronder in. Het uiteindelijke antwoord is een slagzin. Deze kan je per e-mail verzenden: info@lbbijc.nl Je maakt dan kans op een verrassing!

Vervolg; de geboorte van de Vrede.

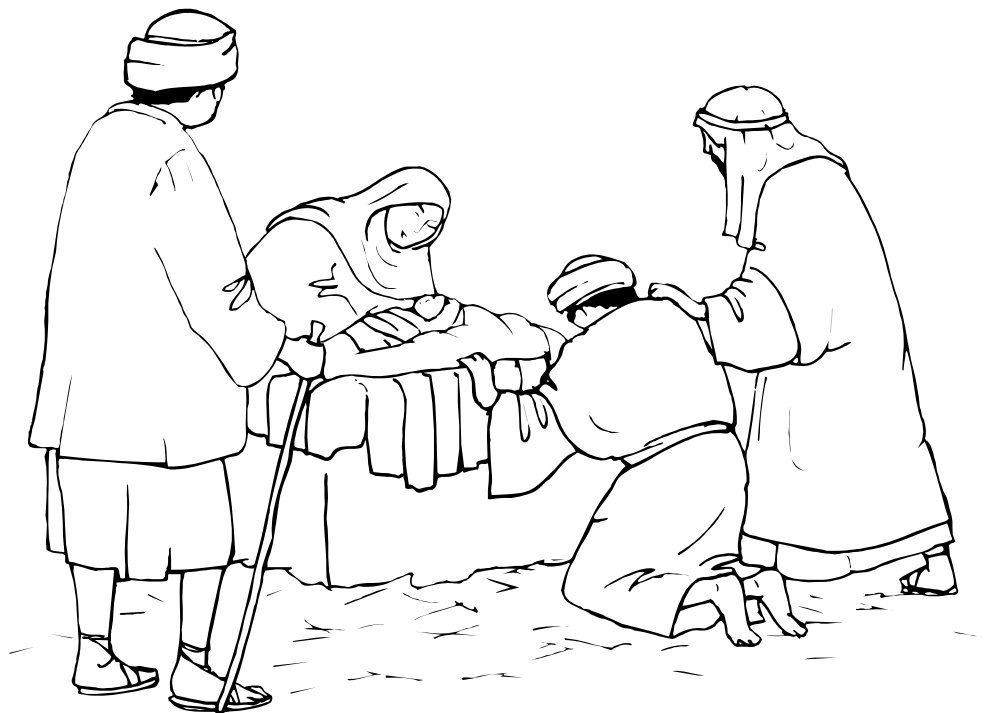
(Vervolg van pagina 3)
geviert?

Zoals je het krijgen kan tijdens een biecht (= wat niemand van je mag weten, in het geheim vertellen aan een priester). Op deze manier, leerde Augustinus, zal men steeds minder deel uit willen maken van het kwaad. Het krijgt steeds minder greep op je. Het maakt vrij.

Om de mens dit te leren en de kracht daartoe te geven, is Christus geboren in het plaatsje Betlehem. Wil Het geboren worden in elk mens, aldus de oud spreker die liever zweeg. (Augustinus leefde van 354 t/m 430 na Chr. Te Hippo).

Vraag D: Wat is, volgens dit artikel, de kern van het Christendom?

Kleurplaat.

Van de redactie.

In deze lesbrief is rekening gehouden met de verschillen aan culturele achtergronden en houdingen ten opzichte van onderwerpen die religieus van aard zijn.

Doel van deze lesbrief is de kern van het kerstfeest en het christendom op verschillende manieren toe te lichten.

Opbouwende kritiek wordt altijd gewaardeerd.